

PERSBERICHT

28 MAART 2019

Impact Horecaplan 2015: Flexi-jobs, gelegenhedswerk en bruto-netto-overuren

In zijn verslag aan het federale parlement onderzoekt het Rekenhof de gevolgen van de invoering van flexi-jobs en bruto-netto-overuren en de uitbreiding van het gelegenhedswerk, bekend als het Horecaplan 2015. Het Rekenhof stelt vast dat de maatregelen effectief gebruikt worden in de Horeca en dat de tewerkstelling in de Horeca sneller blijft stijgen dan in andere sectoren. Terzelfdertijd is er wel een verschuiving van tewerkstelling, waarbij bestaande tewerkstelling gedeeltelijk vervangen wordt door goedkopere tewerkstelling. Daarnaast stelt het Rekenhof vast dat het geregistreerd zwartwerk is gedaald, maar minder snel dan in andere sectoren. Het Rekenhof besluit tenslotte ook dat er geen aantoonbare impact is van het Horecaplan op de leefbaarheid van de volledige Horecasector.

Het Horecaplan bevatte drie maatregelen die de lasten op arbeid verlagen: de creatie van flexi-jobs, de creatie van bruto-netto-overuren en een uitbreiding van het bestaande systeem van gelegheidsarbeid. Het doel van het Horecaplan was de leefbaarheid van de horeca te verbeteren, na de invoering van het geregistreerd kassasysteem - de zogenaamde witte kassa - en het zwartwerk tegen te gaan. Daarnaast wilde de regering in de horeca flexibele tewerkstellingsstatuten creëren, waarmee een plotse piek in de vraag naar arbeid kan worden opgevangen.

Het Rekenhof onderzocht wat de gevolgen zijn van het invoeren van goedkopere statuten. Daarbij heeft het gekeken naar de effecten op de leefbaarheid van de Horecasector en het zwartwerk, de evalueerbaarheid van de maatregelen en eventuele neveneffecten.

De audit toonde aan dat het zeer moeilijk en vaak onmogelijk is om effecten van het Horecaplan te onderscheiden van andere maatregelen, door het ongeveer gelijktijdig invoeren van maatregelen zoals de btw-verlaging, het geregistreerd kassasysteem (GKS), de RSZ-korting en de versoepeling van de studentenarbeid. Bovendien zijn er veel verstoringende factoren, zoals externe gebeurtenissen en de algemene conjunctuur, die een goede analyse van de effecten bemoeilijken. Niettemin is het Rekenhof van oordeel dat de federale overheid de gevolgen van het Horecaplan onvoldoende heeft geëvalueerd en onvoldoende instrumenten heeft ontwikkeld om de doelstellingen ervan te kunnen evalueren. De evaluaties die wel werden uitgevoerd, waren vrijwel uitsluitend gefocust op de positieve gevolgen.

Hoewel de maatregelen effectief gebruikt worden, is het aandeel ervan in de totale tewerkstelling relatief beperkt. Zo is het aandeel van studentenarbeid groter dan dat van alle Horecaplan-statuten samen.

Het Horecaplan heeft geleid tot verschuiving van tewerkstelling. De loonkosten van de flexibele statuten zijn vaak goedkoper, zowel voor werkgevers als werknemers. Hierdoor bestaat het risico dat werkgevers reguliere jobs vervangen door goedkopere statuten, of werknemers minder presteren in reguliere jobs en meer in goedkopere statuten. Het Rekenhof stelt vast dat minstens 35,3% van de flexi-jobs, 28,2% van het gelegenhedswerk en 10,8% van de bruto-netto-overuren geen extra tewerkstelling is, maar een verschuiving van bestaande tewerkstelling. Ondanks de verschuiving heeft het Horecaplan geen negatieve impact gehad op de tewerkstelling in de horecasector in het algemeen, noch op de tewerkstelling in reguliere jobs die verder is gestegen.

Door de lagere sociale bijdragen gaat deze verschuiving wel gepaard met minderopbrengsten voor de sociale zekerheid.

Het Rekenhof stelt voorts ook vast dat het geregistreerd zwartwerk in de horeca is gedaald, zij het minder snel dan in andere sectoren.

Er is geen aantoonbare impact van het Horecaplan op de leefbaarheid van de volledige horecasector. Hoewel de leefbaarheid van restaurants en cateringdiensten licht verbeteren, ondanks de ongeveer gelijktijdige invoering van het GKS, is er nauwelijks verbetering in andere deelsectoren, waar de maatregelen nochtans het vaakst gebruikt worden en waar het GKS niet verplicht is.

Het Rekenhof formuleerde aanbevelingen voor de bevoegde ministers en administraties. De ministers en administraties hebben per brief geantwoord op de bevindingen. De antwoorden werden verwerkt in het verslag.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Impact Horecaplan 2015: Flexi-jobs, gelegenheidswerk en bruto-netto-overuren* werd aan het federale parlement bezorgd. Het is samen met de samenvatting en dit persbericht terug te vinden op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).